

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLECEK BORÇ ÜSTLENİMİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler tarafından 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre yap-ışlet-devret modeli ile gerçekleştirilmesi planlanan ve yatırım tutarı asgari bir milyar Türk Lirası olması öngörülen yatırım ve hizmetlere ilişkin sözleşmeler ile 21/2/2013 tarihli ve 6428 sayılı Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Tesis Yapılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre yap-kirala-devret modeli ile gerçekleştirilmesi planlanan ve yatırım tutarı asgari beşyüz milyon Türk Lirası olması öngörülen yatırım ve hizmetlere ilişkin sözleşmelerde, sözleşmelerin süresinden önce feshedilerek tesisin ilgili idareler tarafından devralınması hükmünün bulunması halinde, söz konusu yatırım ve hizmetler için sağlanan ana kredinin ve varsa ana kredinin teminine yönelik türev ürünlerden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere mali yükümlülüklerin Hazine Müsteşarlığı tarafından kısmen veya tamamen üstlenilmesi, ödenmesi ve borç üstleniminden kaynaklanan Hazine alacaklarının takip ve tahsiline ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 8/A maddesi ve 16 ncı maddesinin birinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Ana kredi: 1 inci maddede tanımlanan yatırım ve hizmetlerin finansmanı için şirket tarafından yurtdışından sağlanan ve ilgili sözleşme uyarınca şirketin taahhüt ettiği özkaynağı içermeyen finansmanı,
- b) Bakan: Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanı,
- c) Borç üstlenim anlaşması: Müsteşarlık, şirket ve proje kapsamında sağlanan ana kredinin ilgili tarafları arasında imzalanan ve borç üstlenimini düzenleyen anlaşmayı,
- ç) Borç üstlenim protokolü: Müsteşarlık ve idare arasında imzalanan ve borç üstleniminden doğan Hazine alacaklarını düzenleyen protokolü,
- d) Borç üstlenim taahhüdü: Borç üstlenim anlaşması ile Müsteşarlık tarafından verilen taahhüdü,
- e) Borç üstlenim taahhüt limiti: İlgili yıl merkezi yönetim bütçe kanunu ile belirlenen ve Müsteşarlık tarafından verilebilecek yıllık borç üstlenim taahhüt limitini,
- f) Borç üstlenimi: Sözleşmede, sözleşmenin süresinden önce feshedilerek tesisin idare tarafından devralınmasının öngörülmesi halinde şirket tarafından sağlanan ana kredinin ve varsa ana kredinin teminine yönelik türev ürünlerden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere mali yükümlülüklerin borç üstlenim anlaşmasında öngörülen vade ve usule göre Müsteşarlık tarafından üstlenilmesini ve ödenmesini,

g) Fesih hali bildirimi: İdare, şirket veya kreditor tarafından sözleşmenin taraflarına yazılı olarak gönderilen ve sözleşmede öngörülen bir fesih halinin oluştuğunu belirten bildirimi,

ğ) Fesih halleri: Sözleşmede ve sözleşmeye istinaden idare ile ilgili taraflar arasında imzalanan diğer anlaşmalarda öngörülen ve sözleşmenin feshine neden olabilecek halleri,

h) Finansman maliyeti: Türev maliyeti limitini aşmamak kaydıyla türev ürünlerden kaynaklananlar da dahil olmak üzere, borç üstlenim anlaşmasında tanımlanan ve Müsteşarlık tarafından üstlenilecek mali yükümlülükleri,

ı) İdare: Proje yürütücüsü genel bütçe kapsamındaki kamu idaresini veya özel bütçeli idareyi,

i) Kanun: 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunu,

j) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,

k) Nihai üstlenim tutarı: Sözleşmenin feshini müteakip borç üstlenim anlaşması hükümlerine göre Müsteşarlık tarafından üstlenilecek olan toplam tutarı,

l) Proje: Kanununun 8/A maddesinde belirtilen yatırım ve hizmetleri,

m) Sözleşme: Projeyi gerçekleştirmek üzere idare ile şirket arasında ilgili mevzuat uyarınca imzalanan uygulama sözleşmesini,

n) Şirket: Projeyi gerçekleştirmek üzere ilgili mevzuat uyarınca görevlendirilen şirketi,

o) Türev maliyeti: Sözleşmenin süresinden önce feshi halinde türev ürün anlaşmalarının sonlandırılması sonucunda ortaya çıkan mali yükümlülükleri,

ö) Türev maliyeti limiti: Türev maliyetlerinin Müsteşarlık borç üstlenimine konu edilebilecek üst limitini,

p) Türev ürün: Ana kredinin sağlanması amacıyla şirket tarafından kur ve/veya faiz riskine karşı satın alınan ve borç üstlenim anlaşmasında belirlenen türev maliyeti limiti çerçevesinde borç üstlenimine konu finansal ürünü,

r) Üstlenim tarihi: Sözleşmenin hukuken feshedildiği tarihi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Borç Üstlenim Taahhüdü Verilmesi

Uygulanacak usul ve esaslar

MADDE 4- (1) İdareler tarafından gerçekleştirilen ve asgari yatırım tutarı bir milyar Türk Lirası olan yap-işlet-devret projeleri ile Sağlık Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen ve asgari yatırım tutarı beşyüz milyon Türk Lirası olan yap-kirala-devret projelerinde borç üstlenim taahhüdü verilebilir. Yatırım tutarının tespitinde, projeye ilişkin Yüksek Planlama Kurulu kararına esas teşkil eden fizibilite raporunda belirtilen yatırım tutarı; Yüksek Planlama Kurulu kararının alınmadığı hallerde ihale şartnamesine esas teşkil edecek olan fizibilite raporunda belirtilen yatırım tutarı esas alınır. Yatırım tutarının yabancı para birimi cinsinden olması halinde ilgili yıl yatırım programında yer alan ortalama program kuru esas alınarak Türk Lirasına çevrilmiş karşılığı dikkate alınır.

(2) Borç üstlenim taahhüdü, ana kredi tutarının;

a) Sözleşmenin şirket kusuru nedeniyle feshi halinde %85'ini,

b) Sözleşmenin şirket kusuru dışındaki nedenlerle feshi halinde %100'ünü, ve finansman maliyetlerinin tamamını içerecek şekilde verilir.

(3) Türev maliyeti limiti, ana kredinin vadesi ve türev enstrümanının yapısı dikkate alınarak ana kredinin %10'unu geçmeyecek şekilde Müsteşarlıkça belirlenir. Finansman maliyetleri içinde yer alan türev maliyeti, türev maliyeti limitini aşamaz. Limit dâhilindeki

türev maliyetlerinin muaccel hale geldiği tarih ile borç üstlenim anlaşması uyarınca fiilen ödendiği tarih arasında tahakkuk edecek olan temerrüt faizi, bu limite bakılmaksızın ilaveten ödenir.

(4) Sözleşmenin fesih sebebine bakılmaksızın varsa idarenin sözleşmeden doğan ödeme yükümlülüklerini yerine getirmiş olmasına rağmen üstlenim tarihi itibarıyla şirket kusuru nedeniyle vadesinde ödenmemiş olan anapara ve temerrüt faizi ile bu kapsamdaki diğer finansman maliyetlerinin borç üstlenimine konu edilebilmesi için şirket tarafından ana kredi kapsamında kreditora yapılacak en yüksek taksit ödemesinin %10 fazlasından az olmayacak tutarda şirket ortaklarının Müsteşarlığa müştereken ve müteselsilen kefalet vermeleri gerekir.

(5) Fesih hali bildirimimin Müsteşarlığa ulaştığı tarih ile üstlenim tarihi arasında vadesi gelmiş ana kredi geri ödemesi ve finansman maliyetleri üstlenim kapsamındadır.

(6) Borç üstlenim anlaşmasında, Müsteşarlığın nihai üstlenim tutarını anlaşmada belirlenen vadeye uygun olarak veya defaten ödeme hususundaki seçim hakkını kısıtlayıcı hükümlere yer verilemez.

(7) Borç üstlenim anlaşmasında belirtilen ödeme süreleri, defaten ödemenin seçildiği durumlarda defaten ödeme yapılacağına kreditora bildirildiği tarihten başlayarak iki aydan kısa olamaz.

(8) Şirketin projede kullanmayı taahhüt ettiği özkaynağın finansmanı için kullanacağı krediler ile şirket kusuru nedeniyle ortaya çıkan maliyet artışlarının ya da nakit ihtiyacının finansmanı için temin edilecek krediler borç üstlenimi kapsamına girmez.

(9) Şirket tarafından borç üstlenimine konu ana kredinin tamamının ya da bir kısmının değiştirilmesi veya yenilenmesi amacıyla sağlanacak finansmanın Müsteşarlık tarafından üstlenilmesi hususunda karar vermeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(10) Borç üstlenim taahhüdü verilebilmesi için;

a) İhale şartnamesi eki sözleşmede, sözleşmenin süresinden önce feshedilerek tesisin idare tarafından devralınmasının ve borç üstleniminin öngörülmesi,

b) Talepte bulunan idarenin Müsteşarlığa vadesi geçmiş herhangi bir yükümlülüğünün bulunmaması,

c) İlgili yıla ait borç üstlenim taahhüt limiti içerisinde kalınması,

ç) İdare tarafından hazırlanacak sözleşme taslağında, ikinci, üçüncü, dördüncü, sekizinci ve dokuzuncu fıkralarda belirtilen hususlara yer verilmesi, gereklidir.

Borç üstlenim taahhüdü verilmesi süreci

MADDE 5- (1) İdareler, Müsteşarlık tarafından borç üstlenim taahhüdü verilmesi istenen projeleriyle ilgili olarak ihale şartnamesi yayımlanmadan önce sözleşme taslağı ile birlikte yazılı taleplerini Müsteşarlığa iletir.

(2) Müsteşarlık, sözleşme taslağında yer alan ve borç üstlenimini doğrudan ilgilendiren hükümleri değerlendirir ve uygun bulması halinde uygun görüşünü verir.

(3) Müsteşarlığın borç üstlenimi için yetkili kurum olarak belirlenmesi ve borç üstlenimine konu mali yükümlülüklerin kapsam, unsur ve ödeme koşullarına ilişkin hususları müzakere etmeye yetkilendirilmesi, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için Bakanın teklifi; özel bütçeli idareler için idarenin bağlı olduğu Bakanın talebi ve Bakanın teklifi ile Bakanlar Kuruluna sunulur. Bakanlar Kurulu kararının istihsal edilmesi, borç üstlenimi taahhüdünün verildiği anlamına gelmez.

(4) İdare, Bakanlar Kurulu kararının istihsalini müteakip ihaleyi yapar ve sözleşme taslağını ihale sonrasında yeniden Müsteşarlığa iletir. Müsteşarlık, taslakta yer alan ve borç üstlenimini doğrudan ilgilendiren hükümleri değerlendirir ve bu hükümleri uygun bulması halinde uygun görüşünü verir.

(5) Borç üstlenim anlaşması müzakereleri sonucunda ortaya çıkan borç üstlenimine konu mali yükümlülüklerin kapsam, unsur ve ödeme koşulları ile teyidine ilişkin hususlar Bakanlar Kuruluna sunulur.

(6) Bakanlar Kurulu kararının istihsalini müteakip borç üstlenim anlaşması imzalanır. İmzalanan borç üstlenim anlaşmaları Resmî Gazetede yayımlanmaz.

Borç üstlenim taahhüt limiti

MADDE 6- (1) Mali yıl içinde sağlanacak borç üstlenim taahhüt limiti yılı merkezi yönetim bütçe kanunuyla belirlenir. Bu limiti bir katına kadar artırmaya Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(2) İdareler, borç üstlenim taahhüt limitinin belirlenmesine yönelik çalışmalarda kullanılmak üzere bir sonraki yılda borç üstlenim taahhüdü öngörülen projelerine ilişkin ek 1'de yer alan Borç Üstlenim Taahhüt Limiti Formunu her yıl Temmuz ayı sonuna kadar Müsteşarlığa gönderir.

(3) Borç üstlenim taahhüt limiti, Kanunun 8/A maddesinde yer alan projeler için sağlanan ana kredinin tutarı dikkate alınarak takip edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ödeme, Takip, Tahsil ve Son Hükümler

Fesih durumunda ödeme

MADDE 7- (1) Sözleşme uyarınca verilen fesih hali bildiriminin bir örneğinin idare tarafından Müsteşarlığa bildirilmesini müteakip nihai üstlenim tutarı, ödemeye esas teşkil etmek üzere kreditor tarafından Müsteşarlığa bildirilir.

(2) Müsteşarlık kendisine bildirilen tutar üzerinden Devlet dış borç kaydı oluşturur ve söz konusu tutarı borç üstlenim anlaşmalarında belirtilen sürelerde öder.

(3) Borç üstlenimi kapsamında yapılacak ödemelere ilişkin diğer usul ve esaslar Müsteşarlık ile kreditor arasında imzalanan borç üstlenim anlaşmasında düzenlenir.

İzleme ve raporlama

MADDE 8- (1) Şirket, ana krediyi kullanma aşamasına geldiğinde Müsteşarlığa yazılı başvuruda bulunarak Dış Finansman Numarası temin eder.

(2) Şirket kredi kullanım ve geri ödeme bildirimlerine ilişkin ek 2'de yer alan Kredi İzleme Formunu, kullanım ve geri ödemeyi takip eden on işgünü içerisinde Müsteşarlığa ve idareye gönderir.

(3) Borç üstlenim anlaşması kapsamında maliyet doğuran ana kredi anlaşmaları ile türev ürünlere ilişkin anlaşmaların imzalı birer örneği şirket tarafından Müsteşarlığa gönderilir.

(4) Müsteşarlık, borç üstlenimi kapsamında yukarıda belirtilenler dışında her türlü bilgi ve belgeyi idare veya şirketten talep edebilir. Müsteşarlığın, yasal zorunluluklar dışında bu bilgi ve belgelere ilişkin üçüncü taraflara yönelik olarak gizlilik ilkelerine uyması esastır.

İdarenin yükümlülükleri

MADDE 9- (1) İdare, aşağıda yer alan ancak bunlarla sınırlı olmayan ve kapsamı borç üstlenim anlaşmasında belirlenecek olan hususları yerine getirmekle yükümlüdür:

a) Sözleşmenin imzalanmış halini imzayı müteakip onbeş işgünü içerisinde Müsteşarlığa göndermek.

b) Proje kapsamında sağlanan finansmanın şirket tarafından kreditorlere zamanında ve tam olarak ödenmesine ilişkin gerekli takibi yapmak.

c) Sözleşmenin süresinden önce feshine yol açabilecek hususların ortaya çıkması halinde bu durumu ivedilikle Müsteşarlığa bildirmek.

ç) Müsteşarlığa gerekli bilgi ve belgeleri iletmek, Müsteşarlıkla gerekli koordinasyonu kurmak ve evrak akışını düzenli olarak sağlamak.

d) Nihai üstlenim tutarının belirlenmesinde, teminat ve sigorta tazminatlarından öncelikli olarak mahsuplaşma yapılması durumunda söz konusu tutarların mahsup edilmediğini kontrol etmek.

(2) İdare, krediden kullanımlar ile yatırım ve hizmetlerin sözleşmede öngörülen standart ve kaliteye uygun olarak fiziki gerçekleşmesi arasındaki uyumluluğu sağlayıcı tedbirleri alır.

(3) Borç üstlenim anlaşması kapsamında Müsteşarlık tarafından üstlenilen tutarlara ilişkin bilgi ve belgelerin Müsteşarlık tarafından idareye gönderilmesini takiben, bu tutarlara dair bütçeleştirme ve muhasebeleştirme işlemleri ilgili mevzuat uyarınca idare tarafından gerçekleştirilir.

Hazine alacağının takip ve tahsili

MADDE 10- (1) Kendisine dış borcun tahsili yapılabilen idareler dışında kalan idarelerin yürüttüğü projelerden kaynaklanan borç üstlenimlerinde ilgili idare, Müsteşarlıkça üstlenilen tutarda, koşulları Müsteşarlık ile borçlu idare tarafından belirlenecek borç üstlenim protokolü ile borçlandırılır.

(2) Birinci fıkrada kapsamında üstlenilen tutarlardan vadesinde ödenmeyenler 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Âmme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde takip ve tahsil edilir.

Borç üstlenim anlaşması imzalandıktan sonra yapılan değişiklikler

MADDE 11- (1) Borç üstlenim anlaşması imzalandıktan sonra projenin finansmanı kapsamında Müsteşarlık, kreditor ve ilgili taraflar arasında imzalanan tüm anlaşmalarda Müsteşarlığın yükümlülüklerinin kapsamını, maliyetini ve yükümlülüklerini yerine getirme usul ve esaslarını değiştirecek nitelikteki her türlü değişiklik, Bakanlar Kurulu kararıyla yapılır.

İstisna

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Kanunun 8/A maddesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ihale ilanına çıkmış olan projeler açısından uygulama sözleşmeleri taslağına ilişkin ihale öncesi Müsteşarlık görüşü, kısmi üstlenim taahhüdü ve borç üstlenim limiti hükümleri uygulanmaz.

Mevcut borç üstlenim anlaşmaları için Dış Finansman Numarası temini

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce imzalanmış borç üstlenim anlaşmaları için ilgili şirket, bu Yönetmeliğin yayımını takip eden onbeş işgünü içerisinde Müsteşarlığa başvuruda bulunarak 8 inci maddenin birinci fıkrasına göre Dış Finansman Numarası temin eder.

Yürürlük

MADDE 12- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜT LİMİTİ FORMU

	Proje 1	Proje 2	Proje 3
Proje Sahibi İdare			
Proje Bilgileri			
Proje Adı			
Yatırım Yılı			
İşletme Yılı			
Sabit Sermaye Yatırım Tutarı			
Toplam Yatırım Tutarı			
Öngörülen Özkaynak Tutarı			
Borç Üstlenim Taahhüdüne Konu Finansmanın Anapara Tutarı			
Projenin Son Durumuna İlişkin Bilgiler			

Ek-2
KREDİ İZLEME FORMU
Borçlara Ait Ödeme ve Kullanım Bilgileri

DÜZENLEYEN KURUM:
DIŞ FINANSMAN NUMARASI (DFN):
ORJİNAL ANLAŞMA MİKTARI/DÖVİZ:
PROJE ADI:
FAİZ ORANI:
VARSA IPTAL EDİLEN TUTAR/İPTAL TARİHİ:
VARSA İLAVE EDİLEN TUTAR/İLAVE TARİHİ:

VADE TARİHİ	KULLANIM		ANAPARA ÖDEMESİ		FAİZ ÖDEMESİ		DİĞER ÖDEMELER			İŞLEMİN GERÇEKLEŞTİRİLDİĞİ BANKA/ŞUBE
	PROJEKSİYON	GERÇEKLEŞME	PROJEKSİYON	GERÇEKLEŞME	PROJEKSİYON	GERÇEKLEŞME	PROJEKSİYON	GERÇEKLEŞME	AÇIKLAMA	
TOPLAM										

NOT: Her bir dış kredi için ayrı ayrı ve kredi anlaşmasına esas döviz cinsi üzerinden doldurulacaktır.

(*) Anapara ve faiz dışındaki diğer ödemelerin mahiyeti taahhüt, komisyon, ajan ücreti vb şekilde belirtilecektir.

DÜZENLEYEN
Tarih-İmza-Kaşe

KONTROL EDEN
Tarih-İmza-Kaşe

ONAYLAYAN
Tarih-İmza-Kaşe